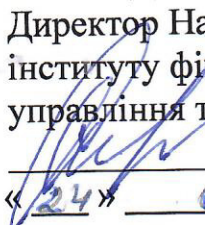

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

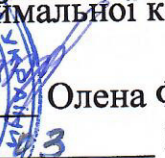
«ПОГОДЖЕНО»

Директор Навчально-наукового
інституту фінансів, економіки,
управління та права

 Світлана ОНИЩЕНКО
«24» 03 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії,
ректор

 Олена ФІЛОНІЧ
«23» 03 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Галузь знань

D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність

D4 «Публічне управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти

Третій (освітньо-науковий)

Програма ухвалена на засіданні вченої ради Навчально-наукового інституту фінансів, економіки управління та права (протокол № 6 від 14. 03.2025 р.)

Полтава 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма фахового вступного випробування складена з метою забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури та змісту вступного випробування зі спеціальності. Вступники на програму підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» складають іспит зі спеціальності.

Метою вступного випробування зі спеціальності є перевірка та оцінювання рівня набутих професійних знань, умінь та інших компетентностей з галузі знань D Публічне управління та адміністрування.

Організація та проведення вступного випробування визначається Правилами прийому до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка (далі – НУ) на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, що затверджені рішенням Вченої ради НУ та Положенням про приймальну комісію НУ (далі – Положення про ПК), розробленим з урахуванням вимог Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798.

..

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається з тестової перевірки знань абітурієнтів, яка охоплює наступні дисципліни:

- Публічне управління
- Публічна служба
- Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека
- Електронне урядування та електронна демократія
- Стратегічне управління та управління змінами
- Методологія наукових досліджень
- Публічні фінанси

Проведення фахового вступного випробування ґрунтується на таких принципах:

- уніфікація методики та умов проведення фахового випробування;
- забезпечення інформаційної та психологічної підготовки вступників до фахового випробування;
- зв'язок внутрішнього університетського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;
- дотримання вимог секретності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання складаються на основі фахових дисциплін підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Тестові завдання мають закриту форму й містять чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна – вірна.

Загальна кількість тестових завдань складає 45.

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Вступник вносить в бланк для відповідей свої реквізити та на протязі 60 хвилин (одна астрономічна година) відповідає на тестові завдання стандартного білету.

5. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ

Фахове вступне випробування у формі тестів оцінюються за стобальною шкалою (від 100 до 200). Перевірка тестових завдань здійснюється за ключем.

Загальна оцінка знань визначається сукупністю правильних відповідей. Мінімальна кількість балів (100 балів) призначається за п'ять правильних відповідей, кожна наступна правильна відповідь має вагомість одного тестового завдання 2,5 бала.

Вступник, який дав правильну відповідь на менше ніж п'ять тестових завдань, вважаються таким що не склав фахове вступне випробування та позбавляються права участі в конкурсі на зарахування до аспірантури.

Таблиця критеріїв оцінювання знань за стобальною шкалою

Кількість правильних відповідей	Бали	Кількість правильних відповідей	Бали
1-4	не склав	25	150
5	100	26	152,5
6	102,5	27	155
7	105	28	157,5
8	107,5	29	160
9	110	30	162,5
10	112,5	31	165
11	115	32	167,5
12	117,5	33	170
13	120	34	172,5
14	122,5	35	175
15	125	36	177,5
16	127,5	37	180
17	130	38	182,5
18	132,5	39	185
19	135	40	187,5

20	137,5	41	190
21	140	42	192,5
22	142,5	43	195
23	145	44	197,5
24	147,5	45	200

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробовування проводиться шляхом виконання тестових завдань, до складу яких входить комплекс питань з таких дисциплін:

ТЕМА 1. Концептуальні засади публічного управління.

Основні підходи до вивчення феномену управління. Процес управління. Види управління. Влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент. Етапи становлення, коло проблем та основні школи загальної теорії управління. Поняття та характерні риси соціального управління. Види та форми соціального управління. Аспекти політичного управління: адміністративно-правовий (примусовий) та впливово-виховний (переконання). Поняття про соціально-політичне управління. Соціальне управління як система. Механізм та структура соціального управління. Суб'єкти та об'єкти соціального управління. Закони, принципи та методи соціального управління. Функції соціального управління. Кадрове забезпечення управлінських процесів в суспільстві. Управлінський процес та його різновиди. Комунікація в соціальному управлінні. Види комунікації. Поняття інформаційних бар'єрів та інформаційних шумів. Вимоги щодо інформації, яка використовується у соціальному управлінні.

ТЕМА 2. Публічне управління - специфічний вид управлінської діяльності.

Поняття публічного управління.. Державна влада та публічна влада, спільні та відмінні риси державної політики та публічної політики. Державне управління: визначення та характерні риси. Відмінності менеджменту державної організації від менеджменту недержавної організації. Публічне управління та державне управління. Співвідношення понять: «government»; «governance»; «good governance»; «public management»; «new public management». «Блексбурзький маніфест». Принципи публічного управління. Принцип зворотного зв'язку як основа публічного управління. Управління зв'язками в публічному управлінні. «Урядування в мережі». «Трирівнева концепція» публічного управління Леслі Пала. Організація масової свідомості та поведінки як елемент публічного управління. Технології управління масовою свідомістю і поведінкою. Комунікативний вплив як інструмент публічного управління. Суб'єкти та об'єкти публічного управління. Держава як суб'єкт публічного управління. Органи місцевого самоврядування в публічному управлінні. Політичні партії та громадські організації як суб'єкт публічного управління. Бізнес як суб'єкт публічного управління. Соціальний діалог як запорука успішного публічного управління. Співробітництво з питань громадянського суспільства як один із пріоритетів реформування публічного управління в Україні. Політичний менеджмент як елемент публічного управління. Види політичного менеджменту та їхня дотичність до публічного управління. Менеджмент організації у публічному управлінні. Аналітична функція

політичного менеджменту як складова публічного управління. Теоретичний та прикладний рівні аналізу політики. Моделі аналізу політики. Етапи аналізу політики. Функції публічного управління. Планування, довгострокове планування та стратегічне планування. Організація та координація у публічному управлінні. Організаційна структура та її різновиди. Етапи проектування організаційних структур. Поняття ідеальної організаційної структури. Контроль у публічному управлінні. Види контролю та його призначення. Антикризовий менеджмент як складова функції контролю. Функції держави у системі публічного управління. Сервісна складова публічного управління. Публічні послуги: національні особливості підходів до розуміння та забезпечення. «Перелік базових публічних послуг» Європейського Союзу. Адміністративні послуги держави: соціально-економічна сутність та критерії оцінки якості надання. Управління якістю у публічному управлінні. Планування оцінювання та його елементи: вибір часу для оцінювання та формулювання питань, на які оцінювання має відповісти. Основні завдання публічного управління в Україні у світлі Угоди про асоціацію з ЄС.

ТЕМА 3. Адміністрування як різновид управлінської діяльності.

Основні підходи до тлумачення терміну «адміністрування». «Public administration». Адміністрування як організаційно-технічна складова публічного управління. Адміністративна система управління. Бюрократія та адміністрування. Концепція бюрократії Макса Вебера. Модель «адміністративної ефективності» Вудро Вільсона. Виконання та здійснення державної політики як ключовий елемент адміністрування. Поняття державної політики та основні підходи до його визначення. Види та моделі державної політики. Підстави та обмеження державної політики. Поняття «здійснення політики» та основні підходи до його визначення. Здійсненність політики як головна підстава для її здійснення. Здійсненність політики та впливовість політики. Управління проектами та програмами як складова адміністрування. Поняття адміністрації. Види та завдання адміністрації. Принципи діяльності адміністрації. Юридичний та економічний аспекти адміністрації. Публічна адміністрація та її елементи. Співвідношення «політики» та «адміністрації». Політична поведінка державних службовців та основні напрями її вивчення. Психологічні аспекти адміністрування та феномен законів Паркінсона. Адміністративна реформа. Поняття посадової особи та відповідальності посадової особи. Формальні і неформальні механізми відповідальності посадових осіб.

ТЕМА 4. Нормативно-правові засади системи публічного управління та адміністрування.

Принцип законності у публічному управлінні та адмініструванні. Конституційно-правові засади публічного управління. Права та обов'язки громадян та їх організацій у публічному управлінні. Нормативно-правова база організації та функціонування системи органів публічної влади в Україні. Основні напрями вдосконалення нормативно правового забезпечення публічного управління та адміністрування. Етичні аспекти публічного управління та адміністрування.

ТЕМА 5. Публічне управління та адміністрування в економічній сфері.

Концепції публічного управління економічними процесами. Поняття геоекономіки. Загальні принципи та особливості функціонування державного сектора економіки як об'єкта управління. Структура державного сектора економіки. Державні корпоративні права. Ринкові інститути. Форми організації економічної діяльності приватного бізнесу. Роль приватного бізнесу у формуванні економічної стратегії держави. Держава як учасник і регулятор взаємовідносин у приватному бізнесі. Приватизація як інструмент державної політики. Обґрунтування доцільності та аналіз ризиків приватизації. Регуляторна політика держави відносно малого та середнього бізнесу. Пріоритетні напрями науково-технічної політики держави. Формування економічної стратегії держави. Роль міжнародних економічних організацій у формуванні державної політики у галузі управління економічним розвитком країни. Роль держави у управлінні економічним розвитком.

Проблеми інтеграції та реінтеграції економіки України з ключовими економіками світу. Вплив політичних взаємовідносин між країнами на розвиток їх економік. Сучасна практика бюджетного процесу в Україні. Бюджет як стратегія економічної і соціальної політики. Бюджет як засіб контролю та управління економічним розвитком. Підготовка, прийняття та виконання бюджету. Публічне управління в сфері економіки у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

ТЕМА 6. Механізми публічного управління і адміністрування у сфері соціальних відносин.

Державна політика у сфері розвитку культури. Формування бренду держави та нації у контексті загальнополітичних змін на світовій арені. Державне регулювання сферою житлово-комунального господарства. Управління освітою як галузь державної діяльності. Державна політика в галузі освіти. Законодавче та нормативно-правове забезпечення освітньої галузі. Органи управління освітою, їх структура, повноваження. Охорона здоров'я як складова соціальної та гуманітарної політики держави. Особливості державного управління в галузі охорони здоров'я. Державні механізми управління охороною здоров'я. Стан та основні проблеми охорони здоров'я в Україні. Екологічний стан України і здоров'я населення. Світовий досвід вирішення питань пенсійного забезпечення. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку пенсійного забезпечення в Україні. Публічне управління соціальною сферою життя суспільства у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

ТЕМА 7. Управління національними інтересами та національною безпекою держави

Національні інтереси та їх різновиди. Особливості європейського підходу до вивчення поняття національного інтересу. Поняття геостратегії. Геостратегія та управління національними інтересами. Геополітичні інтереси як складова національних інтересів. Національна безпека та її геополітичні засади. Геополітика та управління простором. Складові безпеки території. Механізм реалізації національних інтересів та його складові. Сила та могутність держави як елемент механізму реалізації національних інтересів. Територіальна експансія, окупація та гуманітарна інтервенція. Принципи забезпечення національної безпеки. Основні напрями управління національною безпекою держави. Закон України «Про основи національної безпеки України» та Стратегія національної безпеки України. Воєнна доктрина держави. Повноваження Президента України, Верховної Ради України та центральних органів виконавчої влади України у сфері забезпечення національної безпеки. Повноваження та функції Ради національної безпеки і оборони України. Управління національними інтересами та національною безпекою у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

ТЕМА 8. Механізми публічного управління та адміністрування в побудові інформаційного суспільства.

Сфери застосування інформаційних технологій у державному управлінні. Електронний уряд як інновація державного управління сучасного інформаційного суспільства. Принципи створення та функціонування сучасного інформаційного суспільства. Міжнародний досвід у сфері електронного державного управління. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державного управління і місцевого самоврядування. Методи набуття і поширення інформації в державному управлінні на основі новітніх інформаційних технологій. Принципи електронного документообігу. Засоби масової інформації як один із елементів публічного управління. Інтернет як засіб формування громадської думки та контролю над нею. Проблеми та ризики при використанні соціальних мереж. Публічне управління та адміністрування в побудові інформаційного суспільства у світлі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

ТЕМА 9. Державна служба в системі публічного управління та адміністрування.

Державна служба як публічно-правовий інститут. Державна служба та політичний устрій і тип держави. Приклади реформування державної служби у зарубіжних країнах.

Завдання державної служби. Види державної служби. Поняття служби в органах місцевого самоврядування. Завдання служби в органах місцевого самоврядування. Функції служби в органах місцевого самоврядування, їх класифікація та характеристика. Поняття «державний службовець» та «службовець органу місцевого самоврядування». Види державних службовців в Україні. Види службовців органів місцевого самоврядування в Україні. Державні службовці і політичні діячі: співвідношення правового статусу. Права і обов'язки державних службовців. Реформування державної служби в Україні у контексті євроінтеграційних процесів.

ТЕМА 10. Кадрова політика на державній службі та в органах місцевого самоврядування

Сутність кадрової політики на державній службі. Предмет і суб'єкт кадрової політики. Правовий режим кадрової політики. Сучасна кадрова політика в Україні. Поняття, мета й умови професійної підготовки державних службовців. Система підвищення кваліфікації державних службовців. Поняття державної кадрової політики: регіональний вибір. Кадровий потенціал органів державної влади і місцевого самоврядування в регіонах України та його розвиток. Правове забезпечення державної кадрової політики в регіоні. Поняття, структура і функції кадрових технологій. Професійна орієнтація в управлінні персоналом державної служби. Відбір персоналу як кадрова технологія. Адаптація персоналу та її особливості на державній службі. Технології управління кар'єрою персоналу. Формування системи кадрового резерву державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні акти:

1. Конституція України (зі змінами) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про вищу освіту. Закон України» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Про державну службу. Закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
4. Про доступ до публічної інформації Закон України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
6. Про місцеві державні адміністрації Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
7. Про засади державної мовної політики. Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>
8. Про місцеве самоврядування в Україні Закон України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
9. Про наукову і науково-технічну діяльність Закон України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
10. Про основи національної безпеки Закон України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
11. Про службу в органах місцевого самоврядування Закон України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
12. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>

13. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL:http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011

Навчальна та наукова література

1. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 256 с
2. Бруханський Р.Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
3. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підруч. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
4. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера / пер. З англ. Валерія Глінка. Київ: Наш Формат, 2022. 288 с
5. Гришко В.В. Методологія наукових досліджень у гуманітарній сфері в умовах діджиталізації та великих даних: проблеми, помилки та перспективи досліджень. Ефективна економіка. № 8. 2023. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/19837,2023>. 488 с.
6. Етика професійного і ділового спілкування: навч.-метод. посіб. / В.С.Калюжна, В.М. Гуляєва. – Київ: Держ. ВНЗ «Переяслав-Хмельниць. Держ.пед. унт ім. Григорія Сковороди, 2021. 227 с
7. Єгоричева С.Б., Лахижа М.І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: монографія. К.: ІПКДСЗУ. 2020.304 с.
8. Етика професійного і ділового спілкування: навч.-метод. посіб. / В.С.Калюжна, В.М. Гуляєва. – Київ: Держ. ВНЗ «Переяслав-Хмельниць. Держ.пед. унт ім. Григорія Сковороди, 2021. 227 с
9. Калюжка Н.С. Етика професійного і ділового спілкування: навчально-методичний посібник. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2022. 228 с
10. Качан Я.В. Публічна політика в системі органів виконавчої влади на території України. Публічне управління і адміністрування в Україні. Серія «Державна служба», 2022, випуск 32. С. 46-49. DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2022.32.8>
11. Лахижа М.І., Качан Я.В. Методологія, методи та технології дослідження публічної адміністрації в Польщі. Національні інтереси України №8 (13). 2025. DOI Not Found 10.52058/3041-1793-2025-8(13)
12. Лахижа, М. І. . Оптимізація вищої освіти в посткомуністичних країнах в умовах євроінтеграції як предмет публічного управління: теоретичні аспекти. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (12).2024 <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-12-02-06>
13. Лахижа М.І. Проблематика публічних послуг та комунікацій в польській історіографії. Державне будівництво. №1 (31) 2022. С. 87-100 <https://orcid.org/0000-0001-8676-4578>
14. Лахижа М.І., Поліщук Д.І. Демократія та децентралізація: співвідношення понять і проблеми взаємовпливу та взаємозалежності. Наукові перспективи. Серія. «Державне управління». Випуск №3 (9).2021. с. 105-117
15. Лахижа, М. І., & Качан, Я. В. Теоретичні аспекти модернізації місцевого самоврядування в умовах європейської інтеграції. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (14). 2024 <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-14-02-01>
16. Морган Дж. Лідер майбутнього. 9 навичок та ідей, що зроблять вас успішними в наступні 10 років. Харків: Віват, 2022. 320 с.

17. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с
18. Мельниченко Б. Б. Публічне управління в Україні в умовах євроінтеграції: адміністративно-правовий вимір. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 372с.
19. Менеджмент для місцевих органів публічної влади. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 412 с.
20. Паскаль О.В. Методологія наукових досліджень в соціальній сфері : навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 72 с.
21. Публічне управління: правові, організаційні та соціальні проблеми розвитку / за наук. редакції д-ра наук держ. упр., проф. М. І. Лахижі; канд. наук держ. упр., доц. Я. В. Качан та канд. наук держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2025. 232 с.
22. Пушкар О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб.; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дан. (9,76 МБ). Харків :ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 866 с.
23. Трансформація трудових відносин та профспілкового руху у посткомуністичних країнах/ за наук. редакції докт. н. держ. упр., проф. М. І. Лахижі; к. н. держ. упр., доц. Я. В. Качан; к. н. держ. упр., доц. В. Б. Сухомлина. Київ, 2023. 310 с.
24. Українські реалії ринку праці в умовах глобалізації: колективна монографія / за наук. редакції докторів держ. упр. Р. В. Войтович, П. В. Ворони, М. І. Лахижі. Київ, 2021. 238 с.
25. Gediminas Buciunas; Mykola Lakhyzha; Oleh Didenko Environmental and economic losses of the agricultural sector of Ukraine as a result of Russian aggression 2024-09-12 | Conference paper DOI: 10.22616/ESRD.2024.58.036
26. Lakhyzha M., Yehorycheva S. Transformation of the public administration in Ukraine under martial law / Трансформіране на публичната администрация в Украйна при военно положение. Годишник на департамент «Администрация и управление». Нов Български университет. 2022. Том 7. с. 40-57
27. Lakhyzha M., Lozynska T., Cherchatyi O., Dorofyejev O., Galych O. The development of the legal principles of public administration in the context of providing the rule of law in Ukraine: the role of the free legal aid system. Viesoji politika ir administration. Public policy and administration. 2021.T.20, №2.2021, Vol. 20, No 2, p. 327-341 ISSN 2029-2872 DOI: <https://doi.org/10.13165/VPA-21-20-2-14> (СКОПУС)

Проректор з наукової роботи

Олена СТЕПОВА

Завідувач аспірантури

Володимир ІЛЬЧЕНКО

Завідувач кафедри

Інна Кульчій

Гарант

освітньо-наукової програми

Микола Лахижа